

ВИВЧЕННЯ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ОБОРОННОГО КОМПЛЕКСУ М. КИЄВА НА ПРИКЛАДІ ЗАВОДУ “РАДАР”

Черкасенко І.Л., Устінова Л.А., Хижняк М.І.

Українська військово-медична академія

Резюме. У статті вивчена захворюваність працівників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар” в 2008-2010 рр. Встановлені особливості структури захворюваності працівників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар”. Визначені пріоритетні напрямки удосконалити надання медичної допомоги працівникам підприємств оборонного комплексу.

Ключові слова: захворюваність, працівники підприємств оборонно-промислового комплексу, удосконалення надання медичної допомоги працівникам підприємств оборонно-промислового комплексу.

Вступ. Відповідно до Військової доктрини (1993 р.), Україна повинна бути готова до «організації ефективної оборони сухопутних і морських кордонів на всіх напрямках і забезпечення повітряно-космічної оборони». У доктрині сформульований «пріоритет у розвитку видам високоточної зброї підвищеної потужності, силам і засобам розвідки, повітряно-космічної оборони, радіоелектронної боротьби, ракетним військам й аеромобільним частинам, перспективним видам надводних кораблів і підводних човнів» [1-2].

Загальний обсяг озброєнь, які потребують заміни, сягає 50%. На відносно сучасні зразки, які своїми характеристиками все-таки поступаються найкращим світовим системам озброєнь, припадає лише 30%. Не менше 70% загального складу ОВТ потребують капітального ремонту. Особливо тяжке становище з озброєнням у військах ППО і ВПС – йдеться про ракетні системи, винищувальну авіацію, вертольоти, тобто основні засоби ведення сучасної збройної боротьби. Сьогодні в авіаційних частинах справних літаків менше 50%, вертольотів – 16%. ВМС укомплектовано переважно небоєздатними кораблями й катерами; практично всі вони потребують докового ремонту [3-6].

Відповідно до нормативів, для підтримання бойового потенціалу ЗС системи озброєнь потрібно щороку оновлювати на 4–6%. Низький рівень оборонного бюджету не дозволяє цього робити, тож стрімко знижується бойовий потенціал – приблизно на 9% щороку. Ситуація погіршується хронічним браком запчастин, комплектуючих, невчасним проведенням регламентних робіт [3-6].

За оцінками фахівців, навіть у разі розвитку економіки країни за оптимістичним сценарієм у 2010–2015 рр. Україна може втратити практично всі види озброєнь. Постає невідомою проблема тотального переозброєння ЗС [1-6].

В сучасних умовах ВАТ Київський завод “Радар” здійснює виробництво й ремонт продукції для військової авіації. ВАТ Київський завод “Радар” - одне з найбільших машинобудівних підприємств оборонного комплексу України, що спеціалізується на виробництві складного авіаційного радіоелектронного та радіолокаційного устаткування для військових літаків і вертольотів.

Мета. Враховуючи вказане є актуальним вивчення особливості розвитку захворюваності працівників оборонного комплексу в м. Києві., зокрема жінок на прикладі ВАТ Київський завод “Радар”.

Матеріали та методи дослідження. Вивчення особливостей захворюваності працівників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар”, які впливають на їх працездатність та в подальшому на їх придатність забезпечити ЗС України відповідними зразками військової техніки, проводилося за даними звертань та з тимчасовою працевтратою за 2008-2010 рр. з використанням статистичного методу дослідження.

Метою дослідження є вивчення основі особливостей динаміки та структури захворюваності працівників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар” за окремими класами хвороб та виявлення чинників, які впливають на стан їх здоров'я та на їх придатність забезпечити ЗС України відповідними зразками військової техніки.

Результати дослідження та їх обговорення. За результатом проведеного аналізу багаторічної динаміки захворюваності військовослужбовців строкової служби встановлено, що в 2001-2010 рр.

За результатом проведеного аналізу динаміки захворюваності робітників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар” за даними звертань та з тимчасовою працевтратою встановлено, що в 2008-2010 рр. рівень захворюваності робітників заводу коливався від 346,43‰ в 2008 р. до 165,51‰ в 2009 р. (рис. 1).

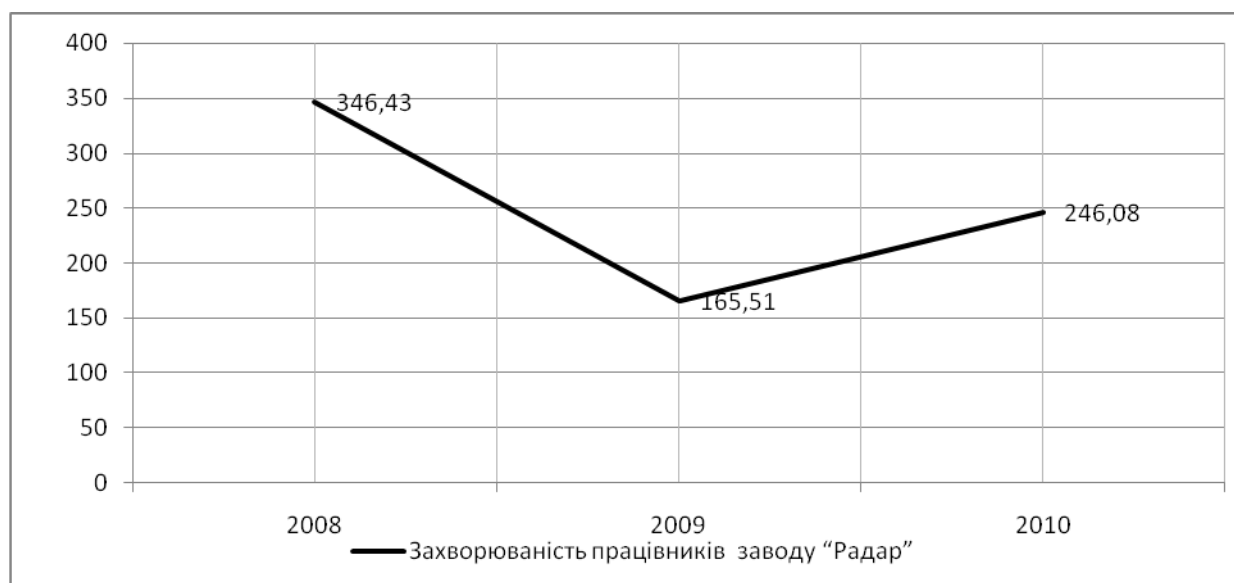

Рис. 1. Динаміка захворюваності робітників заводу “Радар” в 2008-2010 рр.

За результатом проведеного аналізу динаміки захворюваності робітників оборонного комплексу м. Києва на прикладі заводу “Радар” за даними звертань та з тимчасовою працевтратою встановлено, що за рівнем захворюваності (I-XXI класи) в 2007-2010 рр. перше місце займали Хвороби органів дихання (X клас), в структурі захворюваності вони становили 46,53% (120,64‰), табл. 1. Нами було виявлено, що значну частку захворюваності даного класу по нозологічним формам склали хронічні хвороби мигдалин та аденоїдів, - ГРВ — 57,59% (69,58‰); гострий ларингіт та трахеїт та бронхіт -24,14% (29,17‰);

гострий фарингіт та гострий тонзиліт - 5,17% (6,25‰); пневмонії – 4,48 % (5,42‰); грип – 4,31% (5,21‰).

Друге місце за рівнем захворюваності робітників заводу “Радар” займали Хвороби системи кровообігу (IX клас), в структурі захворюваності вони становили 14,99% (37,18‰), табл. 1. По нозологічним формам найбільші показники складала гіпертонічна хвороба серця (усі форми) у тому числі гіпертонічна хвороба (без згадування про ішемічну хворобу серця та судинні ураження) - 46,57% (19,79‰); ішемічна хвороба серця - 33,33% (14,17‰); із загальної кількості хворих на ішемічну хворобу - хворі на стенокардію – 16,18% (6,88‰).

Третє місце за рівнем захворюваності в робітників заводу “Радар” займали Травми та отруєння (XIX клас), в структурі захворюваності вони становили 6,99% (16,21‰).

Четверте місце за рівнем захворюваності робітників заводу “Радар” займали Хвороби нервової системи (VI клас), в структурі захворюваності вони становили 6,35% (16,43‰). Значну частку захворюваності даного класу по нозологічним формам складала хвороби периферичної нервової системи - 65,16% (10,83‰); вегетосудинна дистонія - 34,84% (5,83‰).

П’яте місце за рівнем захворюваності робітників заводу “Радар” займали Хвороби кістково-м’язової системи (XIII клас), в структурі захворюваності вони становили 4,45% (10,10‰). З них: ураження міжхребцевих дисків шийного та інших видів – 39,58% (3,96‰); артрози – 14,58% (1,46‰). Така ж тенденція мала місце і серед працівників заводу “Радар” чоловічої статі, захворюваність в 2008-2010 рр. також коливалася від 298,54‰ в 2008 р. до 144,52‰ в 2009 р. до 221,71‰ в 2010 р. (рис. 2).

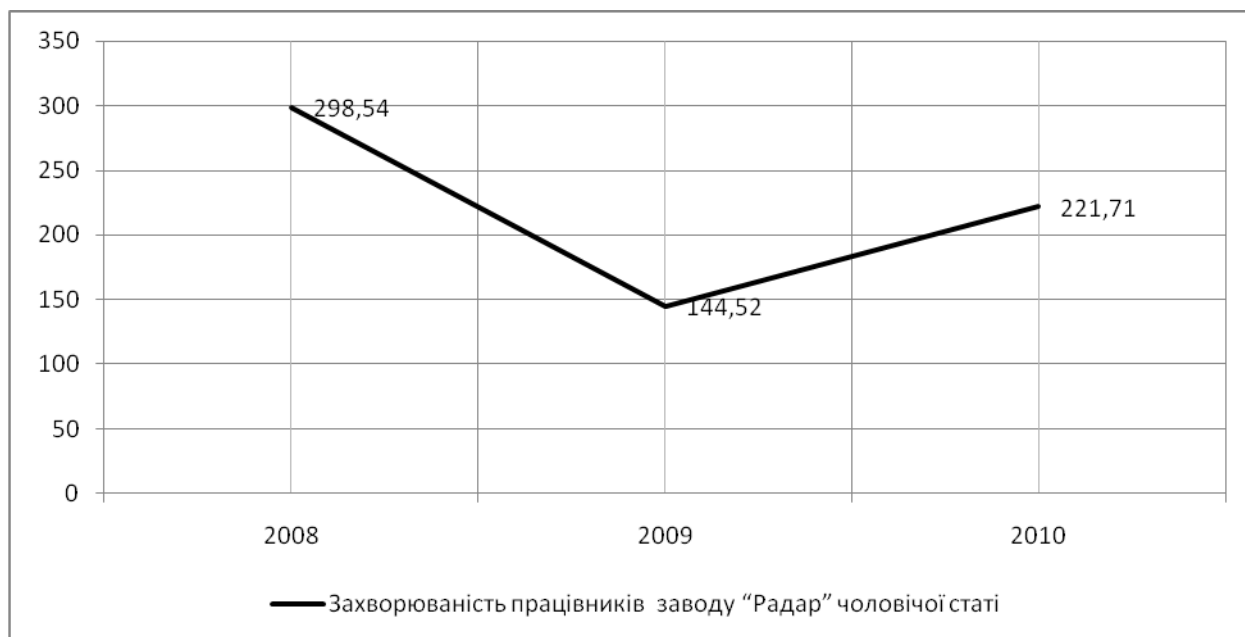

Рис. 2. Динаміка захворюваності робітників-чоловіків заводу “Радар” в 2008-2010 рр.

Таблиця 1.

Структура захворюваності працівників заводу “Радар” по класам хвороб в 2007-2010 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2008	2009	2010	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	0,69	0,76	0,53	0,61
II	Новоутворення	5,67	3,42	1,33	3,17
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,52	1,14	0,80	0,68
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,86	1,14	0,00	0,80
V	Розлади психіки та поведінки	0,69	1,14	0,27	0,71
VI	Хвороби нервової системи	7,56	6,46	5,04	6,57
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	2,92	3,80	3,45	3,10
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	1,55	1,52	2,12	1,91
IX	Хвороби системи кровообігу	13,06	15,21	16,71	15,11
X	Хвороби органів дихання	51,89	41,83	45,89	46,84
XI	Хвороби органів травлення	3,44	4,18	5,04	4,15
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	0,69	0,76	1,59	1,02
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	2,06	5,70	5,57	4,13
XIV	Хвороби сечостатевої системи	3,09	3,42	1,59	2,47
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	1,89	1,52	0,53	1,38
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	–	–	–	–
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	–	–	–	–
XIX	Травми та отруєння	3,44	7,98	9,55	7,35
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	–	–	–	–
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I–XXI		100,0	100,0	100,0	100,0

За результатом проведеного аналізу динаміки захворюваності робітників чоловічої статі заводу “Радар” встановлено, що за рівнем захворюваності (I-XXI класи) в 2008-2010 рр. перше місце займали Хвороби органів дихання (X клас), в структурі захворюваності вони становили 45,38% (102,07‰), табл. 2.

Нами було виявлено, що значну частку захворюваності даного класу по нозологічним формам склали хронічні хвороби мигдалин та аденоїдів, ГРЗ – 50,58% (62,31‰); гострий ларингіт та трахеїт та бронхіт -19,92% (20,49‰); пневмонії – 6,22% (6,40‰); бронхіт хронічний – 4,98% (5,12‰); гострий фарингіт та гострий тонзиліт - 4,56% (4,69‰).

Друге місце за рівнем захворюваності серед робітників чоловічої статі заводу “Радар” займали Хвороби системи кровообігу (IX клас), в структурі захворюваності вони становили 16,17% (35,53‰). По нозологічним формам найбільші показники склали ішемічна хвороба серця -50,64% (16,65‰); гіпертонічна хвороба серця (усі форми) у тому числі гіпертонічна хвороба (без згадування про ішемічну хворобу серця та судинні ураження) - 44,17% (14,51‰); із загальної кількості хворих на ішемічну хворобу - хворі на стенокардію – 27,27% (8,96‰).

Третє місце за рівнем захворюваності серед робітників чоловічої статі заводу “Радар” займали Травми та отруєння (XIX клас), в структурі захворюваності вони становили 6,47% (13,79‰).

Четверте місце за рівнем захворюваності серед робітників чоловічої статі заводу “Радар” займали Хвороби нервової системи (VI клас), в структурі захворюваності вони становили 5,87% (13,07‰). Значну частку захворюваності даного класу по нозологічним формам склали хвороби периферичної нервової системи - 67,73% (8,96‰); вегетосудинна дистонія - 32,27% (4,27‰).

П’яте місце за рівнем захворюваності серед робітників чоловічої статі заводу “Радар” займали Новоутворення (II клас), в структурі захворюваності вони становили 5,0% (11,55‰). З них: злоякісні новоутворення інших органів – 50,02% (5,98‰); злоякісні новоутворення голови – 32,15% (3,84‰), доброякісні новоутворення шкіри – 17,86% (2,13‰).

Крім того, незважаючи на статистичну достовірність отриманих результатів, необхідно зазначити, що для виявлення всіх чинників, які впливають на стан працівників заводу “Радар”, безумовно, для надання науково-обґрунтованих медичних рекомендацій щодо поліпшення медичної допомоги працівникам оборонного комплексу необхідно доповнити комплексом досліджень умов праці працівників заводу “Радар”.

Тому в подальшому пріоритетним напрямком досліджень є комплексне дослідження умов праці працівників заводу “Радар” та на основі отриманих результатів удосконалення надання медичної допомоги працівникам оборонного комплексу.

Таблиця 2.

Структура захворюваності чоловіків серед працівників заводу “Радар” по класам хвороб в 2008-2010 рр.(%)

№№	Класи хвороб	2008	2009	2010	Середній багаторічний
I	Інфекційні та паразитарні хвороби	1,63	0,00	0,00	0,54
II	Новоутворення	8,13	6,25	0,61	5,00
III	Хвороби крові та кровотворних органів	0,81	0,89	0,61	0,77
IV	Ендокринні хвороби, розлади харчування та обміну речовин	0,81	0,89	0,00	0,57
V	Розлади психіки та поведінки	0,00	0,00	0,00	0,00
VI	Хвороби нервової системи	6,50	6,25	4,85	5,87
VII	Хвороби ока та придаткового апарату	3,25	4,46	4,85	4,19
VIII	Хвороби вуха та соскоподібного апарату	2,03	1,79	3,03	2,28
IX	Хвороби системи кровообігу	13,01	14,29	21,21	16,17
X	Хвороби органів дихання	51,22	45,54	39,39	45,38
XI	Хвороби органів травлення	4,07	3,57	6,06	4,57
XII	Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	0,81	0,00	1,21	0,68
XIII	Хвороби кістково-м'язової системи	2,03	4,46	6,67	4,39
XIV	Хвороби сечостатевої системи	1,63	5,36	2,42	3,14
XV	Вагітність, пологи та післяпологовий період	0,00	0,00	0,00	0,00
XVII	Природні вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	–	–	–	–
XVIII	Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при лабораторних та клінічних дослід	–	–	–	–
XIX	Травми та отруєння	4,07	6,25	9,09	6,47
XXI	Фактори, що впливають на стан здоров'я населення та звертання до закладів охорони здоров'я	–	–	–	–
УСЬОГО ПО КЛАСАМ I–XXI		100,0	100,0	100,0	100,00

Висновки:

1. Встановлено, що рівень захворюваності працівників заводу “Радар” в 2008-2010 рр. коливався від 346,43‰ в 2008 р. до 165,51‰ в 2009 р.

2. Визначено, що за рівнем захворюваності (I-XXI класи) в 2008-2010 рр. перші п’ять місць серед працівників заводу “Радар” займали відповідно Хвороби органів дихання - 46,53% (120,64‰), Хвороби системи кровообігу – 14,99% (37,18‰), Травми та отруєння – 6,99% (16,21‰), Хвороби нервової системи – 6,35% (16,43‰), Хвороби кістково-м’язової системи – 4,45% (10,10‰).

3. Встановлено, що серед працівників заводу “Радар” чоловічої статі, захворюваність в 2008-2010 рр. коливалася від 298,54‰ в 2008 р. до 144,52‰ в 2009 р.

4. Визначено, що за рівнем захворюваності (I-XXI класи) в 2008-2010 рр. перші п’ять місць серед працівників чоловіків заводу “Радар” займали відповідно Хвороби органів дихання (X клас) – 45,38% (102,07‰), Хвороби системи кровообігу (IX клас) – 16,17% (35,53‰), Травми та отруєння (XIX клас) – 6,47% (13,79‰), Хвороби нервової системи (VI клас) – 5,87% (13,07‰), Новоутворення (II клас) – 5,0% (11,55‰).

Література:

1. Рішення Ради Національної безпеки і оборони України Про хід реалізації Державної програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2010 року (Рішення введено в дію Указом Президента № 721/2007 (721/2007) від 20.08.2007).

2. Указ Президента України № 721/2007 від 20 серпня 2007 року Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 липня 2007 року "Про хід реалізації Державної програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу на період до 2010 року".

3. Біла книга України 2006. Оборонна політика України: Щорічник. – К.: Військо України, 2007.– 95 с.

ИЗУЧЕНИЕ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ РАБОТНИКОВ ОБОРОНИТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСА Г. КИЕВА НА ПРИМЕРЕ ЗАВОДА “РАДАР”

Черкасенко И.Л., Устинова Л.А., Хижняк Н.И.

Резюме. В статье изучены заболеваемость работников оборонительного комплекса г. Киева на примере завода “Радар” в 2008-2010 гг. Установлены особенности структуры заболеваемости работников оборонительного комплекса г. Киева на примере завода “Радар”. Определены приоритетные направления усовершенствовать предоставления медицинской помощи работникам предприятий оборонительного комплекса.

Ключевые слова: заболеваемость, работники предприятий оборонно-промышленного комплекса, усовершенствование предоставления медицинской помощи работникам предприятий оборонно-промышленного комплекса.

STUDY OF THE INCIDENCE OF EMPLOYEES IN THE DEFENCE OF KIEV ON THE EXAMPLE OF “RADAR” IN THE 2008-2010.

I.Cherkasenko, L.Ustinov A, M.Khyzhnyak

Resume. The article explored the incidence of employees in the defence of Kiev on the example of “Radar” in the 2008-2010. Installed features of structure of employees in the defence of Kiev on the example of Radar “ ”. Defined priorities to improve the provision of medical care to employees of the enterprises of the Defense complex.

Keywords: incidence, employees of the enterprises of the military-industrial complex, providing medical care to employees of the enterprises of the military-industrial complex.